

6 maja 2021 r.

Stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące zakresu czynności objętych umową oferowania certyfikatów inwestycyjnych

Art. 72 Ustawy o obrocie¹ określa zakres czynności składających się na usługę oferowania. Jednocześnie przepisy Ustawy o obrocie, Ustawy o funduszach², Rozporządzenia³ ani Rozporządzenia 231⁴ nie zakazują umieszczania w treści umowy, której przedmiotem jest usługa oferowania innych elementów, które nie odnoszą się wprost do czynności oferowania lub nie mają związku z tymi czynnościami.

Tym samym za dopuszczalne należy uznać zamieszczenie w ramach umowy o oferowanie czynności wykonywanych przez firmę inwestycyjną na rzecz emitenta (funduszu inwestycyjnego zamkniętego) nie mających charakteru oferowania instrumentów finansowych, w szczególności:

- przyjmowania od uczestników funduszy dyspozycji oraz innych oświadczeń związanych z uczestnictwem w funduszach, w szczególności dotyczących aktualizacji danych dotyczących uczestników funduszy i ich przekazanie towarzystwu;
- informowania uczestników funduszy o zasadach składania żądań wykupu certyfikatów a także innych dyspozycji dotyczących certyfikatów inwestycyjnych, zgodnie ze statutami i ustaloną procedurą, oraz innymi materiałami informacyjnymi dostarczonymi zleceniobiorcy przez towarzystwo (lub fundusz);
- wyjaśniania uczestnikom funduszy zasad obrotu certyfikatami inwestycyjnymi funduszu na rynku wtórnym;
- uczestniczenia w promowaniu towarzystwa wśród klientów w zakresie uzgodnionym pomiędzy stronami;
- umożliwienia towarzystwu i funduszom przeszkolenia pracowników, w tym w zakresie problematyki funkcjonowania funduszy oraz wykonywania czynności wynikających z umowy na rzecz uczestników funduszu, a w szczególności pokrycia kosztów związanych z organizacją szkoleń

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (t.j. Dz. U. 2021 poz. 328) („**Ustawa o obrocie**”, „**Ustawa**”)

² Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 95, 695, 2320) („**Ustawa o funduszach**”)

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (Dz.U. z 2020, poz. 1922),

⁴ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) NR 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru („**Rozporządzenie 231**”)

- przyjmowania od uczestników innych zleceń i dyspozycji na formularzach udostępnionych przez towarzystwo.

(dalej łącznie „Czynności”)

Włączenie do umowy o oferowanie postanowień odnoszących się do takich dodatkowych czynności nie oznacza, że nie ma do nich zastosowania reżim zachęt wynikający z art. 83d Ustawy o obrocie. Przepis ten wprowadza generalną regułę, zgodnie z którą firma inwestycyjna, w związku ze świadczeniem usługi maklerskiej nie może przyjmować ani przekazywać jakichkolwiek świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

Dodatkowo, zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. b (ii) Rozporządzenia 231, dopuszczalność ponoszenia przez TFI⁵ kosztów uznawanych za zachęty, warunkowana jest koniecznością wykazania, że koszt ten miał na celu poprawę jakości danej usługi.

W odniesieniu do certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, o których mowa w art. 15 ust. 1a Ustawy o funduszach, zachętą będzie świadczenie pieniężne lub niepieniężne, mające na celu poprawienie jakości odpowiedniej usługi świadczonej na rzecz klienta, które może być pobierane przez dystrybutorów, o których mowa w art. 27 Ustawy o funduszach, w tym przez firmy inwestycyjne, dystrybuujące certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych, o których mowa w art. 15 ust. 1a tej ustawy.

Przekazywanie wynagrodzenia przez TFI za czynności, które nie miały na celu poprawy jakości usług stanowi naruszenie wymogów określonych w art. 24 ust. 1 lit. b (ii) Rozporządzenia 231.

Firma inwestycyjna świadcząca na rzecz inwestora usługę PPZ, której przedmiotem są certyfikaty inwestycyjne, może pobierać płatności od towarzystwa zarządzającego funduszem, jeżeli wykonała na rzecz inwestora składającego zapis usługi dodatkowe poprawiające jakość. Do takich płatności mają zastosowanie przepisy o zachętach.

W tym zakresie zastosowanie znajdują Stanowiska UKNF z 2018 i 2019 roku dotyczące zachęt.⁶

Zasady określone w niniejszym stanowisku stosuje się odpowiednio do umów o świadczenie usługi oferowania, innych niż certyfikaty inwestycyjne instrumentów finansowych.

⁵ Towarzystwo funduszy inwestycyjnych

⁶ Stanowisko w sprawie przyjmowania i przekazywania „zachęt” w związku ze świadczeniem usług przyjmowania i przekazywania zleceń, których przedmiotem są jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych” z dnia 21 grudnia 2018 r.

Uzupełnienie „Stanowiska UKNF w sprawie przyjmowania i przekazywania „zachęt” w związku ze świadczeniem usług przyjmowania i przekazywania zleceń (...)”, z dnia 21 grudnia 2018 r. w zakresie określania wynagrodzenia z tytułu zachęt z dnia 17 września 2019 r. i 20 grudnia 2019 r.